

Samarbete över partigränserna

INTERVJU MED KARLSKRONA KOMMUN

**KARLSKRONA
KOMMUN**

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Karlskrona kommun

Femklöver i minoritet kräver fingertoppskänsla

Att leda en femklöver i minoritet kräver pragmatisk förmåga, ödmjukhet och öppenhet. I Karlskrona går laget före enskilda partiers hjärtefrågor och efter många års kompakt S-styre försöker alla hitta nya vägar till samarbete. Både inom ledningen och med oppositionen.

– Man kan inte precis förvänta sig att få igenom extrem moderatpolitik, säger kommunstyrelsens ordförande Camilla Brunsberg (M).

En allians av M, C, FP, KD och MP kräver att alla inblandade partier vill kompromissa och lägger egna stridsfrågor åt sidan. "Taktik på hög nivå, politiskt hantverk och erfarenhet" är några nyckelord för att lyckas. Det menar både Camilla Brunsberg (M) och Mats Lindbom (C), ordförande och 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen.

De är på många sätt ett omaka par.

Medan Camilla Brunsberg fortfarande betraktar sig som relativt ny i "gamet" har Mats Lindbom varit centerns gruppleddare i snart 23 år.

Camilla Brunsberg var 34 år och "längst ut i den politiska periferin" när hon hösten 2010 bestämde sig för att kandidera till posten som gruppleddare för moderaterna i Karlskrona. Då hade hon suttit i kommunfullmäktige en mandatperiod.

När både ordförande och 1:e vice slutade efter valet 2006 var det självklart att Mats Lindbom (C) skulle vara kvar för att inte "all erfarenhet

skulle försvinna samtidigt”. Folkpartiet har visserligen ett mer mandat i fullmäktige, men laget fick gå före individ och parti.

- Vi är en femklöver - inte fem partier - och eftersom Börje Dovstad var ny som gruppleddare för Folkpartiet föll det sig naturligt att Mats blev 1:e vice ordförande, säger Camilla Brunsberg.

Enligt Mats Lindbom är kombinationen av erfarenhet och fräschhet en tillgång i arbetet:

- Nya ögon ser saker på nya sätt vilket skapar dynamik och utveckling, säger han och tillägger att det ibland skulle kunna bli "lite väl äventyrligt" utan erfarenhet.

Camilla Brunsberg är också beroende av andra för att skapa stabilitet.

- Jag bollar mycket inom mitt eget parti, med mina kommunalrådskollegor, med tjänstemän i kommunen och i olika privata nätverk. Allt som har med media att göra bollar vi först internt.

Hennes viktigaste lärdom är, enligt henne själv, att våga släppa kontrollen och delegera.

Åtta mandat gav SD en vågmästarroll

Hösten 2006 var den politiska situationen i kommunen minst sagt instabil. När alla röster hade räknats, hade Sverigedemokraterna gått från tre till åtta mandat och fått en lokal vågmästarroll.

Eftersom varken Allians Karlskronas fyra partier eller Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet hade möjlighet att bilda egen majoritet pågick förhandlingar i alla riktningar - inte minst med Miljöpartiet.

Inom M ville vissa gå samman med S, minns Camilla Brunsberg. Andra ville, liksom hon själv, hellre söka samförstånd med Miljöpartiet. Miljöpartisternas gruppleddare Sofia Bothorp och Camilla Brunsberg har båda gjort snabb karriär inom lokalpolitiken. Eftersom de också är relativt unga trebarnsmammor förstår de varandra även på andra plan, enligt Camilla Brunsberg.

Mats Lindbom (C) är väl medveten om vikten av bra personkemi och

menar att det till och med ibland har "burit samarbetet" i kommunen.

- Det är bara människor som kan samarbeta och vettiga människor kan samarbeta oavsett partifärg, säger han.

Det var också han som fick dåvarande Alliansens uppdrag att förhandla med MP.

- Vi kände varandra efter att ha haft valstugorna intill varandra så jag presenterade fyra frågor där vi hade stora möjligheter att bli överens, säger han.

Inom hans eget parti, Centern, var frågan om samarbete "fri från konvulsioner inom centern".

- Det är ju bara att gilla läget; antingen är vi med och styr eller så harvar vi i opposition.

Femklövern går före det egna partiets intressen

Att laget går före individ är en ledstjärna i det politiska minoritetsbygget i Karlskrona. För att lära känna varandra åkte de fem gruppleddarna på en gemensam kickoff med övernattnings i början av mandatperioden.

Liksom sin företrädare sätter Camilla Brunsberg också femklövern före det egna partiet.

- Eftersom Moderaterna är störst och har den viktiga KSO-posten måste vi visa vägen, även om det innebär att vi måste göra flest kompromisser, säger hon.

Trots att hon vet att alla gruppleddare företräder femklövern framför sina egna partier får hon ibland säga till det egna partiet att lugna ned sig.

- Ska vi ha en femklöver måste vi kompromissa och tona ned de mest ideologiska frågorna. Det är ju ingen idé att stå sig blodig för något som vi aldrig kan vinna.

Det gäller också att backa upp de partier som gör eftergifter.

- Alla måste känna att de får något och det händer ibland att moderaterna backar upp frågor bara för att vi vet är viktiga för de andra partierna.

Enligt Sofia Bothorp (MP) är det också rimligt att låta de olika partierna

”Det är bara människor som kan samarbeta och vettiga människor kan samarbeta oavsett partifärg”

Mats Lindbom (C)

”Man kan lugnt säga att vi har blivit prövade, men vi har också visat att vi står pall”

Camilla Brunsberg (M)

någon gång rösta annorlunda mot resten av Femklövern i en ”för partiet väldigt viktig fråga”. Men det bör givetvis föregås av diskussioner inom samarbetet och vara ok för alla, tillägger hon. Förutom öppenhet vad gäller information betonar hon också värdet av att alla samarbetspartier har samma möjligheter att jobba politiskt. Inte minst tidsmässigt.

Söker samförstånd med oppositionen

Trots några tuffa år vid makten har Camilla Brunsberg aldrig tvekat. Med 1700 personkryss är hon inte den som hoppar ur båten bara för att det stormar. Moderaterna i Karlskrona har heller aldrig varit så stora som nu och även om beslutprocesserna numera tar lite längre tid är hon stolt över vad Femklövern lyckats åstadkomma.

– Vi har gjort stora rationaliseringar och förändrat hela skolorganisationen. Genom det har vi visat att alla partier i femklövern, hur oense vi än kan vara, prioriterar samarbetet. Ett samarbete som bitvis har krävt både tid, tålamod och kompromisser.

Interna strider inom Moderaterna resulterade hösten 2013 i en hel del tumult – inte minst i media. Det slutade så småningom med att en ”utmanare” lämnade partiet.

– Man kan lugnt säga att vi har blivit prövade, men vi har också visat att vi står pall, säger Camilla Brunsberg som under krisen backades upp av både allians- och oppositionskollegor.

Femklövern strävar efter att vara raka och transparenta och försöker, enligt henne, alltid hitta samförstånd och uppgörelse med det största oppositionspartiet Socialdemokraterna.

Oppositionen är inställd på samarbete

Patrik Hansson (S) är oppositionsråd och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen och helt inställd på samarbete. Trots kommunens långa tradition av S-styre intygar också både Mats Lindbom och Camilla Brunsberg

att samarbetsklimatet blir bättre och bättre.

– Dialogen har intensifierats och numera är alla ense om nödvändigheten av att komma överens i långsiktiga frågor som nybyggnation, skolplan och Vision 2030, säger Camilla Brunsberg och betonar vikten av att ha bra dialog med opposition om man ska lyckas styra i minoritet. Hon bjuder därför in oppositionsrådet till alla presidie möten och många ärendegenomgångar.

Inviter som Patrik Hansson gärna skulle få betydligt tidigare i beslutprocessen.

Idag finns det, enligt honom, oftast inte så mycket utrymme att påverka när de fem partierna väl blivit överens. Helst skulle han se betydligt mer av underhandskontakter innan ett ärende kommer upp på föredragningslistan.

Han påpekar dessutom att politik också handlar om skillnader och konflikt.

Under den senaste mandatperioden tog han och Socialdemokraterna initiativet till en så kallad skolöverenskommelse för att hantera ”en mycket stökig situation som höll på att urholka invånarnas förtroende för kommunen förmåga att bedriva skolverksamhet”.

Patrik Hansson bjöd in gruppledarna i femklövern till samtal och den gången blev man överens. Rent partiegoistiskt funderar han på om det ”kanske hade varit bättre för oppositionen att söka en rejäl konflikt i den frågan”.

Styre i minoritet kräver extra lyhördhet

Att båda sidor klarar av att sätta partipolitiken åt sidan och tänka på kommunens bästa när det gäller övergripande frågor, lyfts dock av Sofia Botthorp (MP) och Börje Dovstad (FP) som exempel på framgångsfaktorer i samarbetet mellan partier. Sofia Botthorp betonar vikten av att både styrande och opposition får samma information tidigt i beslutsprocesserna och Börje Dovstad menar att minoritetsstyret innebär att femklövern måste

vara extra lyhörd mot oppositionen i form av Socialdemokraterna.

- Vi skickar till exempel inte frågor till beslut som vi på förhand vet att vi inte för gehör för.

Han gläds också över att man hittills har hittat gemensamma lösningar i flera strategiska och akuta frågor. Ett aktuellt exempel är ett beslut för att rädda en paraplyorganisation med ett 50-tal ideella föreningar som hamnat i ekonomiska svårigheter.

Alla i femklövern har sitt eget valprogram

Även om alla inom femklövern litar helt och fullt på varandra - kommer man att ha var sitt valprogram inför valet 2014. Att få med MP i en gemensam valplattform är inte möjligt, men liksom tidigare kommer vi säkert att skriva en del gemensamma debattartiklar och göra en del utspel tillsammans, tror Camilla Brunsberg.

Enligt Mats Lindbom har verkligheten visat kommuninvånarna att femklövern faktiskt kan styra kommunen. För att göra detta synligt tog man inför valet 2010 fram en folder, Sagt och gjort - Fyra är med Femklövern i Karlskrona, som bland annat berättar om ett nytt kraftvärmeverk på Bubbetorp och valfrihet inom äldreomsorgen.

Enligt Camilla Brunsberg är det till och med en styrka att vara fem partier.

- Alla våra förslag diskuteras med stort engagemang och när vi är framme vid beslut är det oftast väl förankrat, säger hon och får medhåll av Mats Lindbom:

- Medborgarna tror nog att vi fajtas mer än vi gör. I de flesta frågor är faktiskt alla partier överens.

Mandatfördelning Karlskronas kommunfullmäktige 2010-2014

- Ledamöter i styrelsen: 15
- Ledamöter i fullmäktige: 75
- Moderaterna 18 mandat
- Folkpartiet 6 mandat
- Centerpartiet 5 mandat
- Miljöpartiet 4 mandat
- Kristdemokraterna 3 mandat
- Socialdemokraterna 28 mandat
- Vänsterpartiet 3 mandat
- Sverigedemokraterna 8 mandat

Styre (minoritet): M+FP+C+KD+MP

Ordförande i kommunstyrelsen: Camilla Brunsberg (M)

Vice ordförande i kommunstyrelsen: Mats Lindbom (C)

Historik

Karlskrona har en lång tradition av S-styre och kommunen har länge styrts av "starke män". Sedan det första majoritetsskiftet 1992 har majoriteten växlat och inför valet 2006 bildade M, FP, C och KD *Allians Karlskrona*. Valet 2006 gav SD åtta mandat och en vågmästarroll och sedan dess leds kommunen i minoritet av en femklöver med de före detta allianspartierna och MP.

Upplysningar om innehållet:
Lena Lindgren, lena.lindgren@skl.se